

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejeman velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.
V administraciji prejeman velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.
Naročnino prejema opravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristopna petit-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.
Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.
Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.
Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 226.

V Ljubljani, v torek 2. oktobra 1888.

Letnik XVI.

Deželni zbor kranjski.

(Osmi seja, dne 1. oktobra.)

Deželni glavar dr. Poklukar ob 1/2 11. uri dopoludne prične sejo ter naznani, da je došlo povabilo, naj se deželni poslanci vdeležé sv. maše, ki bo prihodnji četrtek ob 10. uri v stolni cerkvi povodom cesarjevega godu. Dalje si izprosi pooblastilo, da v imenu deželnega zbora vojvodine Kranjske primernim potom izrazi Nj. veličanstvu srčna voščila. Poslanec Višnikar je opravičil svojo odsotnost z bolehnostjo, poslanec grof Auersperg je dobil osemndneven odpust. Ko se je prečital in potrdil zapisnik zadnje seje, razdelil je deželni glavar došle prošnje.

Potem poroča poslanec Šuklje o proračunu normalno-šolskega zaklada za l. 1889 in nekaterih z njim v zvezi stoječih prošnjah. Izmed teh se prošnja začasnega učitelja Ivana Zarnika v Nevljah, da bi se uvrstil v tisti plačilni razred, v katerem je bil pred boleznijo, odbije; učiteljski siroti Ivani Mašek se pa dosedanja miloščina letnih 50 gld. za tri leta podaljša. Potem se potrdi proračun sam; potrebščine bo 285.624 gld. 66 kr., zaklada 24.235 gld. 40 kr., torej bode primanjkovalo 261.400 gld. 26 kr.

V pokritje tega primanjkljaja se bode l. 1889. pobirala 10%, priklada na celo predpisano svoto vseh direktnih davkov, torej zlasti od rednega davka z vsemi državnimi prikladami vred pri zemljiškem davku, pri hišni najemarini in bišno - razrednem davku, pri pridobitini in dohodarini po vsej deželi. Nedostatek v znesku 118.100 gld., kateri se potem še pokaže, pokrije se naj iz deželnega zaklada.

Razven tega so bili sprejeti še naslednji sklepi:

- Deželnemu odboru se naroča, pridobiti sklep pod točko 2. Najvišje potrjenje.
- V podrubrikah rubrike II. „Potrebščina“ se dovoljuje c. kr. deželnemu šolskemu svetu revirement po dogovoru z deželnim odborom.

c) Dovoljuje se, one potrebščine normalno-šolskega zaklada za l. 1888, katere so nastale vsled veljavnih naredeb deželnega šolskega sveta in deželnega odbora, pokriti iz blagajničnih zastankov leta 1888.

Pri tej točki dnevnega reda vnela se je živahna jezikovna debata. Poslanec Gutmansthal je tožil, da se nemščina korak za korakom, leto za letom, dan za dnevom potiska iz šol, tepta v blato, in cesarska vlada tega ne ovira. Ko je bila sedanja nemška manjšina še v večini, ravnala je gledé šolstva nepristransko, sedaj pa je ravno nasprotno, akoravno je nemščina potrebno sredstvo za omiko itd. Nulla dies sine linea — tako zdi huje nemški vitez — vsak dan pesti se nemški jezik. Sklicuje se na statut kmetijske šole v Grmu, kjer je pozabljena nemščina, kar pa je krivično, ker omenjena šola vzdržuje se tudi z državno podporo, torej tudi z nemškim denarjem. Nemščina potiska se tudi iz ljudskih šol; zavetje svoje ima le še na malem (kočevskem) otoku, ki ga obdajajo pluskajoči slovanski valovi. Govornik ne obžaluje samo, marveč je globoko užaljen, da vlada temu pritrjuje; ker bo rodilo slabe nasledke, zato odvrta vso odgovornost na narodno stranko. (Veselosť mej narodnimi poslanci in poslušalci.)

Deželni predsednik baron Winkler odločno ugovarja trditvi predgovornikovi, češ, da vlada sama pomaga zatirati nemščino ter jo omejevati na mali kočevski otok. Nemei v Kočevji in Beli Peči imajo popolnoma nemške šole, a tudi v slovenskih večrazrednih ljudskih šolah uči se nemški jezik kot učni predmet. Torej je očitano popolnoma neopravičeno. Ko bi vlada drugače postopala, ravnala bi nepostavno.

Dežman strastno napada narodno stranko, ki ne vpliva le na učitelje, marveč tudi na deželni šolski svet, da zatirajo nemščino. Deželni šolski svet ima po njegovem prepričanju premalo razumnosti in pozornosti za šolske potrebe v deželi. Čudi se, zakaj zadnja leta toliko učencev prihaja na gimnazijo

Ljubljansko. Temu gotovo ni vzrok, misli on, želja po pouku, niti dejanjske potrebe, marveč kruhoborstvo, želja, priti do dobrega kruha. (Smeh mej poslanci.) A ne samo to, tudi drugi vzrok je, namreč ta, ker so vsprejemni izpiti mnogo lažji, odkar je nemščina zatirana in so slovenske paralelke na gimnaziji.

Dežmanu krvavi srce, ker slovensko ljudstvo ne obiskuje realke in nima razumnosti za „praktične“ potrebe. To dokazuje bajé tudi kmetijska šola v Grmu, ker se morajo ustanove učencem tako rekoč vsiljevati. Konečno se Dežman spravi na slovenske šolske reformatorje, ki hočejo tudi na Koroškem vrediti šolske razmere ter kaliti mir v deželi. Da, besni g. Dežman, slovenski matadorji ne poznajo potreb in želja slovenskega naroda, ki želi nemške šole. (Ugovori mej poslanci.)

Dr. Vošnjak in Šuklje zavračala sta mej občinam odobravanjem Gutmansthalu in Dežmanu. Dr. Vošnjak rekel je mej drugim, da Gutmansthal gotovo sam ne veruje, kar je trdil o zatiranji nemščine. Slovenci gotovo ne sovražijo nemščine, ker ji je celo na večrazrednih slovenskih ljudskih šolah odločenih nekaj ur. Dežman se moti, ako trdi, da slovenski stariši pošiljajo svoje otroke v nemške šole na Štajersko in Koroško, ker je nasprotno resničnejše. V Grmu je nemščina neobligaten predmet. Slovenci si bodo šole vredili, kakor njim koristi in ne po Dežmanovi želji.

Šuklje pravi, da politični nasprotniki želé, naj bi se vsi predmeti poučevali v nemškem jeziku le zaradi nemščine. Ravno kranjska dežela najbolj skrbi za nemški pouk. Sploh pa Dežman nima pravice govoriti v imenu slovenskega naroda. Prihodnje volitve bodo pokazale, kdo zastopa narod. Oba govora priobčimo po stenografskem zapisniku.

Nato se prične nadrobna razprava in potrdi proračun.

V zvezi s to točko poroča Šuklje tudi o § 8 marig. št. 7 in 8 letnega poročila gledé obligatnega nemškega pouka. Deželni šolski svet je bil namreč

LISTEK.

Dva dni v Benetkah.

IV.

6. septembra.

V Benetkah je mnogo gostilnic, višje in nižje vrste. Mi smo se nastanili v eni srednje veljave pri „Sandwirthu“, kjer se največ ustavljajo potniki iz Nemčije. Najraje bi jo bili seveda zavili v kako slovansko gostilno, pa nismo mogli poizvedeti, je-li katera v mestu ali nobena. Prehajalo nas je vsaj to veselo čustvo, da stanujemo na „slovanskem nabrežji“. Pri „Sandwirthu“ smo bili prav dobro postreženi za primeroma majhno plačilo. Računali so nam za stanovanje le 1 1/2 lire na osebo. Imeli smo tri sobe, po katerih smo se razdelili in sicer duhovniki vkup, družina posebej, „mojstra od paléte“ tudi posebej. Edina neprilika s stanovanjem so bili ponočni napadi beneških komarjev. Naša stražnica, Tirolka, je bila pozabila opozoriti nas na to, da je treba zvečer, predno se luč prižgè, okna zapreti. Cela jata brenčočih sesálcev se med našim šetanjem po mestu skozi okna vsuje v sobe ter nas po noči besno napada. Še teden pozneje smo nosili po rokah

in obrazih znamenja te ponočne bitke. Ena trojica izmed naše družbe je celó pripovedovala drugi dan pri zajutruku o pohodu druge vrste domačih živalic, spadajočih v krdele zajedalk. V izdatnem številu se loti mirno spavajoče družbe, hoteč poskusiti, koliko odstotkov sladkorja ima v sebi slovenska kri. Vrla trojica naša pa ni bila čisto nič vesela obiska plošnatih krvosésih polónic. Srdita plane kvišku in brez milosti udari po mrčesu. Ravno takó so nekđaj pri sv. Luciji, Mortari, Novari in Kustoci vrli kranjski rojaki — včasih kar z debelim koncem puške — pobijali kozjebrače Italijane.

Odloživši popotno prtljago se urno ocedimo in odpravimo na prvi sprehod po Benetkah. Najbolj nas je vleklo — kajpada — na Markov trg, ki je eden največjih in najlepših na svetu. Le-ta je okoli 180 metrov dolg in tretjino tega širok četverogelnik, pokrit z marmornatim tlakom. Ob treh straneh ga zapirajo velekrasne palače, „prokuracije“, v katerih so bivali svoje dni prokuratorji, najvišji dostojanstveniki beneški za vojvodo. V pritličji prokuracij so prostorni hodniki (arkade), kjer je ves dan, zlasti pa zvečer takó živahno gibanje, da se tu pa tam sprehajalec komaj prerije skozi gnečo. Tu so ob enem najlepše kavarne in bogate prodajnice prvih trgovcev beneških. Na vshodni strani

pa zaslanja Markov trg prečudno lepa, zlatosvetla bazilika sv. Marka. Popolnoma zasluži svoj svetovni sloves. Opišem jo pozneje.

Markov trg, ki je dobil ime po velečastni cerkvi, je najljubše zbirališče Benečanov. Tu se najraje shajajo na razgovor ali zabavo, zlasti na večer. Zmirom je vse živo ljudi. Eni se šetajo pod arkadami, drugi sedijo pod krasnimi stebri pušeč smodke ali srebačoč kavo, tretji so zapleteni v živahno kupčijo ali prijateljski pogovor. Zvečer pri obilni razsvetljavi Markov trg na tujca res takó čaroven vtis napravlja, da mu vse življenje ne izgine iz spomina.

Ob 8. uri zvečer je svirala sredi trga vojaška godba. Čedalje več ljudstva se je zbiralo skupaj in predno se oglasi godba, je bil ves velikanski prostor poln poslušalcev. Godba je vrlo dobro izvrševala svojo nalogo, zdelo se mi je pa vendar, da je pretiha za ogromni trg. Godcev bi imelo biti še enkrat toliko. Benečanje večinoma hodeč gori in doli poslušajo koncert — le tu in tam se kateri ustavi. Pripravljeni so ob slopéh arkadov tudi stoli — na stotine — če bi se morda komu zljubilo sesti.

Na Markovem trgu stoji precéj daleč od cerkve, prav sam za-se, 100 m visoki „campanile“ (zvonik). Na njegovem vrhu je zasajen velikanski pozlačen angelj, ki se obrača in naznanja veter. Drugi dan

z ukazom z dne 5. febr. 1887 št. 656 iz l. 1885 zapovedal, da se mora na vseh tri- in večrazrednih ljudskih šolah s slovenskim učnim jezikom na Kranjskem s šolskim letom 1887/8 v tretjem šolskem letu pričeti poučevanje v nemščini kot obligatni predmet ter se je pri poučevanju v nemščini po razmerah razuma in napredovanja učencev posluževati nemškega učnega jezika.

Temu ukazu se je vsestransko oporekalo ter se je deželni šolski oblasti zdelo potrebno z dopisom z dne 24. decembra 1887 št. 2721 vsem okrajnim šolskim svetom naznaniti, da so v gori omenjenem ukazu izostale besede „zvunaj Ljubljane, kjer se nemščina kot obligatni predmet že zdaj poučuje“.

Gornji ukaz naj se torej glasi, da se mora na vseh tri- in večrazrednih ljudskih šolah s slovenskim učnim jezikom na Kranjskem zvunaj Ljubljane, kjer se nemščina že zdaj poučuje kot obligatni predmet, s šolskim letom 1887/8 v tretjem šolskem letu pričeti poučevanje v nemščini kot obligatnem predmetu ter se je pri poučevanju v nemščini po razmerah razuma in napredovanja učencev posluževati nemškega učnega jezika.

Med tem časom pa je državno sodišče neko pritožbo šmarijske šolske občine na Štajerskem tako rešilo, da se slovenski otroci ne morejo siliti k obligatnemu učenju nemškega jezika, in naučni minister je rekel, da se bodo odslej vse take pritožbe razsojevale po omenjeni rzsodbi državnega sodišča. Finančnemu odseku se je vsled tega zdelo potrebno, naj se tudi pri nas gori navedeni ukaz deželnega šolskega sveta spravi v soglasje s postavnimi določbami in z rzsodbo državnega sodišča, zato nasvetuje naslednjo resolucijo:

„Slavni deželni zbor naj sklene:

C.kr.deželni šolski svet se pozivlja vrediti pouk nemškega jezika na onih slovenskih ljudskih šolah, na katerih je bil dozda uveden kot obligaten predmet, v tem smislu, da so k temu predmetu primorani le oni učenci, katerih zakoniti zastopniki (stariši, vruhi) pričetkom šolskega leta izrečnone naznanijo šolskemu vodstvu, da se dotični učenci ne bodo vdeleževali tega pouka.“

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 2. oktobra.

Notranje dežele.

Predvčerajšnjim je obiskal papeževi nuncij, msgr. *Galimberti*, ministra grofa Kálnokyja, s kojim se je posvetoval rad eno uro.

Isterski deželni glavar, dr. Vidulich, se je posvetoval z namestnikom baronom Pretisom, potem pa se je izjavil, da preklicuje svojo ostavko. Nam je prav žal!

Hrvatska zmerna opozicija je imela minolo soboto konferenco, pri koji se je bajé izjavil grof Ivan Drašković, da se stalno in nepreklicano umakne iz politiskega življenja. Takó trdijo „uradna“ glasila; iz zasebnih virov pa se odločno preklicuje ta vest.

smo lezli po svedrasto kvišku speljanem hodniku na zvonikov vrh. Hodi se prav z lahka. Pravijo, da je Napoleon I. celó jezdit gori. Z vrha se odpira diven razgled na mesto in bližnjo okolico; v sinji daljavi vidijo se tamni hribje isterskega poluotoka. Dolgo smo uživali ta pogled, zamišljeni v dogodke davno minolih časov.

L. 452. po Kr. r. se vzdigne siloviti Atila s svojimi divjimi krdeli od Tise doli proti jugu, razruši Emono in drvi v Italijo. Dolgo se mu brani veliko primorsko mesto Oglej, o katerem se je izrazil cesar Justinijan, da je bilo največje v zapadnem delu rimskega cesarstva — ali naposled pade tudi slavni Oglej pod strahovitimi naskoki bojovnih Hunov. Takó do konca ga razsujejo, da se nikdar več ne dvigne iz razvalin. Strah se poloti ljudstva, ki je prebivalo pod imenom „Venetov“ na obalah Adrije. Zapustijo svoja stanovišča in bežijo na otočice, kjer bi ložje živeli brez strahu pred navali raznih narodov, ki so se ruvali za Italijo, raj Evropin. Tu so živeli o ribištvu in napravili si s prva lesene kolibe, pozneje pa lepe kamnite hiše. Naselbine so vedno bolj rastle, zlasti odkar so se bili otočanje poprijeli kupčije. Nastalo je v teku let veliko, vsemu svetu znano, sloveče trgovsko mesto Venetke — Benetke.

Kot *Greuterjev naslednik* je bil minolo soboto v Inomostu in Schlandersu izvoljen konservativni notar Gasser. Liberalci niti niso postavili svojega protikandidata.

Predlarski deželni zbor bi bil kmalu naenkrat pretrgal svoje zasedanje. Vzrok temu je bil ta: „Volksblatt“ je bil v štirih tednih 4krat zaplenjen. Zaradi tega je vložilo 13 konservativnih poslancev interpelacijo, koju je ponatisnil „Volksblatt“. Toda tudi to je bilo dosti vzroka okrajnemu glavarstvu, da konfiscira napominani list. Večina poslancev je bila tako razburjena vsled tega, da so pretili zapustiti deželni zbor, ako se ne preklicie konfiskacija. Drjavno nadpravnidstvo je to tudi storilo. Poslanci so se še-le potem zopet poprijeli dela, koje bodo končali sredi tekočega tedna.

Vnanje države.

Papež Leon XIII. je minolo nedeljo daroval sv. mašo zadušnico za vse umrle vernike v baziliki sv. Petra. Akoravno je bil dovoljen vstop le proti izkaznici, bilo je pri sv. maši vendar navzočih nad 30.000 oseb. Več vijoličasto pogrnjenih klopi je bilo odločenih za diplomacijo in plemstvo. Oddelki italijanskih vojakov so stali za nujne slučaje pod stebrišči cerkve sv. Petra. Sv. Očeta, ki je jako čil in zdrav, pozdravljal je narod najpriserčneje. Cela slavnost vršila se je brez neredov.

„Presse“ objavlja brzojavko: V razgovoru med našim poročevalcem in nekim najodličnejšim *srb-skim* naprednjakom je naglašal slednji, da Garašanin prav dobro pozna spletke, ki nameravajo razdvojiti kralja z naprednjaško stranko. Nikakor se ne sme spravljati zadeva ločitve kraljevega zakona v zvezo s političnimi in strankarskimi vprašanji. Naprednjaki želé, da bi se še dolgo časa obdržal Kristić na ministerskem sedežu; kar bo ta sporazumno s kraljem ukrenil gledé ločitve zakona, temu bodeta Garašanin in njegova stranka nepogojno in lojalno pritrčila. Kralj sedaj sicer mrzi naprednjake, a to ne bo dolgo trajalo, ker se mora ta mržnja pripisovati le osebnim in političnim spletkam.

Bolgarski ministerski predsednik Stambulov se je izjavil nasproti dopisniku nekega madjarskega lista o makedonskem vprašanji: „Bolgari morajo od leta 1878. in posebno od leta 1885. jako mnogo pretrpeti od turških oblastnij v Makedoniji; njihove pravice se teptajo, Grki intrigujejo, Arnavtje ropajo in požigajo njihova posestva, ako se pa pri vsem tem pritoži kakov Bolgar, vržejo ga v ječo. Več sto Bolgarov je zadnji čas izginilo iz Makedonije in nikdo ne vé, ali so mrtvi ali pa zdihujejo po tamnicah. Pri vsem tem se pa Evropa še čudi, da se naše časopisje briga za te nesrečneže! Moti pa se tisti, ki misli, da se pečamo z našimi makedonskimi brati zaradi makedonskega vprašanja. Makedonska vstaja je v mojih rokah in bo izbruhnila, kadar bom jaz hotel. Vendar pa se Evropa prav po nepotrebnem vznemirja, ker Bolgari imajo sedaj veliko bolj važnejše zadeve, n.pr. priznanje kneza Ferdinanda.“ — Bolgarski vladi se je posrečilo dobiti v Bukareštu na kratko posojilo v iznesku enega milijona frankov.

Ruski finančni krogi zatrjujejo, da se bo v kratkem izdalo večje število štiriodstotnih rent. Finančno ministerstvo kupuje v inozemstvu velike množine srebra, iz kojega bo kovala srebrne rublje.

Nemška poluurnadna „Post“ piše v zadevi Friderikovega dnevnika: Kancler je moral v svojem poročilu cesarju Viljemu s polno resnico na dan, akoravno je to škodovalo spominu cesarja Friderika; Bismarck ima le državne koristi pred očmi. Jako težko mu je bilo navesti vzroke, zakaj prestolonasledniku pred letom 1870. niso zaupali tajnosti v nemško-pruski politiki. „Post“ sklepa svoj dotični članek: „Celó, ko bi se oskrnil spomin cesarja Viljema, moralo se je državi na korist naglašati, da prestolonaslednik nikakor ni pospeševal edinosti Nemčije in hohenzollernskega cesarstva, marveč je bil ravno on ena največjih zaprek pri vresničenju edinostne in cesarstvene ideje.“ „Freisinnige Ztg.“ odgovarja na to: „Prišli smo torej tako daleč, da poluurnadni listi proglašujejo junaka kraljevigrškega, wörthskega in sedanskega kot državnega sovražnika. Ta nesramnost in lažljivost presega vse, kar je sploh kedaj čital nemški narod v svojem časopisji.“

Stališče *francoskega* ministerstva postaja vedno težavnejše. Floquet menda slutí, da so mu dnevi šteti, zato se je pa hotel še v zadnjem časi proslaviti z junaškim činom, ki naj bi vsaj nekoliko potolažil zbornično večino. V zadnjem ministerskem sovetu je naznanil Floquet, da je vzajemno z naučnim ministrom razpustil kongregacijo bratov sv. Jožefa ter ukazal zapreti njene hiše v departementih Rhone, Côte d'Or in Aisne. A ravno to dejanje bo ukrepilo mej narodom sovraštvo zoper republiko in odprlo oči konservativcem, ko so morda res že verjeli zadnje čase republikanskim listom in njihovim lepim besedam o spravi. Predsednik republike je sam izprevidel, kakó sramoten je ta vladni korak, zaradi tega pa skuša vlada podpreti svojo naredbo s pravnega stališča, češ, dekret, vsled kojega se je kongregaciji dovolilo bivanje in nakupovanje posestev, ne more nadomestiti v to potrebne postave, ter je tedaj obstanek kongregacije nezakonit. Po preteku 35 let zapazi vlada še-le to formalno hibo (?)! „Univers“ dostavlja k temu dogodku: „Dnevi preganjanja so šteti. Mi se nikakor ne hudujemo,

da vlada izvršuje take silovitosti. Reakcija se pripravlja in ura ni več daleč, v koji bodete splošnja mržnja in nezadovoljnost vzbudili po celi državi klice: Vse ljubše, nego Floquet, Ferry, Goblet, Lockroy, Clémenceau in pa njihova republika.“ — V Saint-Etienne-u so bili dné 29. m. m. veliki delavski nemiri. Redarstvu je moral priti na pomoč oddelek dragoncev, ki je rabil orožje in ranil več razgrajalcev. Bojé se, da se bodo temu gibanju pridružili tudi delavci iz Roche-la-Molière-a.

Rumunski konservativci bodo pri prihodnjih volitvah v zbornico samostojno kandidovali. Naša včerajšnja vest, da so se konservativci združili z junimisti, se odločno preklicuje. Lascar Catargi je v imenu konservativcev poslal Demetru Bratianu, kot načelniku združene opozicije pismo, s kojim mu naznanja, da so se konservativci združili z liberalci le zoper Bratianovo ministerstvo; sedaj, ko je to vrženo, preneha tudi zveza ter bodo konservativci samostojno bili volilni boj. Združena opozicija je tedaj konečno razrušena.

Iz *Zanzibara* se poroča v „Times“: Nemška družba je izgubila vse razven dveh postaj, koji sta pod varstvom angleških vojnih ladij.

Dnevne novice.

(Presvetli cesar) daroval je občini Pliskovici na Krasu za prelitje dveh zvonov tamošnje cerkve stoindvajset goldinarjev.

(Cesaričinja Štefanija) peljala se je danes dopoludne z nagličem skozi Ljubljano.

(Mestni zbor ljubljanski) ima danes zvečer izvanredno sejo. Na dnevnem redu je dvoje poročil finančnega odseka.

(Slavnostni koncert.) „Slovensko učiteljsko društvo“ v Ljubljani priredi v drugi polovici t. m., najbrže dne 18. oktobra, s prijaznim sodelovanjem c. kr. vojaške godbe cesarsko slavnost, pri kateri nastopi, kakor se nam poroča, nad 100 izurjenih pevk in pevcev. Program je vseskozi izboren; vodstvo slavnostnega koncerta pa je drage volje prevzel g. prof. A. Nedvéd, čegar ime nam je že porok, da bode koncert popoln in vspeh vsestranski dovršen. Uverjeni smemo biti, da slovensko učiteljstvo ta večer sijajno dokaže, kaj zmore ob svojih močéh, kajti ravno med učitelji nahajamo lepo število odličnih glasbenikov, in bilo bi vsemu stanu samo na čast, ko bi se oglasilo še mnogo novih gospodov in gospodičin. Nadrobneje poročamo o priliki, za danes še omenjamo, da je čisti dohodek tega koncerta namenjen učiteljskim vdovam in sirotam; ravno zategadelj in ker bode slavnost res lepa, pozivljemo torej ljubljansko občinstvo, naj se mnogobrojno vdeleži lepega, vrednega večera!

(Družbi sv. Cirila in Metoda) darovala je ženska podružnica v Trstu 20 gld. namesto venca o pogrebu pokojnega L. Žvaba. Posnemanja vredno.

(Iz Celja) poroča se nam brzojavno, da je včeraj zaključil regionalno razstavo v imenu deželnega odbora g. baron Washington.

(Umrli) je te dni Matija Zagorec, po domače „Hrvat“, znani gostilničar pred dolensko mitnico na Karlovški cesti. N. v m. p.! — Umrli je, kakor se nam poroča od Velike Nedelje, dne 25. m. m. po dolgi pljučni bolezni gospa Marjeta Petek, soproga znanega tamošnjega rodoljuba Davorina Petka. N. v m. p.!

(Župnijski izpit) delajo te dni naslednji čč. gg.: Potočnik Tomaž, duh. pomočnik v Dobu; Rott Goth., župnijski oskrbnik v Spodnjem Logu, pa Šašelj Ivan, župnijski oskrbnik in kapelan v Adlešičih.

(„Koledar“ katol. tiskovnega društva) za leto 1889. je izšel ter se bode začel razpošiljati društvenikom. To lepo vrejeno, krasno vezano, zlasti slovenski duhovščini namenjeno koledo dobé gospodje, kateri niso udje „Katol. tisk. društva“, v „Katoliški Bukvarni“ za 1 gld. 20 kr. — po pošti 5 kr. več. Odbor si bode prizadeval, da to knjigo spopolni čedalje bolj, ter bode v tej zadevi razodetim željam kolikor mogoče ustrezal; nađeja se pa tudi, da slovenska duhovščina prav pridno seže po tem koledarčku, ki je tudi cenejši, kakor enaki nemški. Gospodom katehetom daje „imenik šolarjev“ v tej knjigi prostora za 416 otrók; ako bi komu celó to premalo bilo, utegne v ta namen porabiti knjigi pridejan prazen papir.

(Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice), registrovana zadruga z neomejenim poroštvom v Ljubljani, imela je sklepom tretjega četrtletja 1888 prometa: 297.486 gld. 82 kr. Posojil se je dalo v tej dobi 85.481 gld. in vrnilo se je posojil 83.001 gld. 50 kr.; stanje posojil je bilo sklepom meseca septembra 96.852 gld. Hranilnih vlog sprejelo se

je v teku $\frac{3}{4}$ leta 37.644 gld. 5 kr., izplačalo se jih je 40.490 gld. 18 kr.; stanje hranilnih vlog iznaša sklepom meseca septembra 88.589 gld. 42 kr. Hranilne vloge obrestujejo se po $4\frac{1}{2}\%$. Posojila dajejo se na osebni kredit (proti menici) in realni kredit (proti intabulaciji) po $5\frac{1}{2}\%$, oziroma po 6% . Uraduje se vsak torek, vsako sredo in soboto od 8. do 12. ure dopoldne.

(Posojilnica v Logatci) posluje dva meseca in je imela do 26. septembra t. l. prometa 19.604 gl. 57 kr.

(Goriški mestni zastop) je sklenil, da bo vzel na posodo zopet 250.000 gld.

(Deželni zbor goriški) je imel dne 25. t. m. peto sejo. Dr. Rojic je prečital interpelacijo na c. kr. vlado o goriški bolnišnici usmiljenih bratov. Cestnim odborom dovoli se podpora za skladovne ceste in sicer: tolminskemu 1800 gld., sežanskemu 800 gld., gradiškemu 1000 gld., komenskemu 800 gld., bolškemu 800 gld., goriškemu 2000 gld., cerkljanskemu 800 gld., červinjanskemu 2000 gld., ajdovskemu 500 gld. — Šesta seja je bila dne 25. p. m. Dr. Abram poroča o pošiljanji potrancev z Goriškega v ljubljansko prisilno delavnico ter priporoča, naj deželni odbor sklene pogodbo z deželnim odborom kranjskim na nedoločen čas z določbo, da se bo smela razveljaviti le s privoljenjem vlade, ker le pod tem pogojem hoče vlada dati pomoč za ljubljansko prisilno delavnico. Predlog obvelja. Risarski šoli za kamnoseke na Brežini dovoli se še 200 gld., ki se bodo plačevali vsako leto. Dedičem pokojnega profesorja M. Lozarja dovoli se 300 gld. Za grajenje malih železnic po Furlaniji in vipavski dolini dovoli se 25.000 gld. podpore. — Sedma in zadnja seja je bila v soboto.

(Iz Preserja) se nam poroča: Tukajšnja občina bode v nedeljo 7. oktobra praznovala spomin štiridesetletnega vladanja Nj. veličanstva Franca Jožefa I. s sledečim vspehom: Ob 10. uri slovesna sveta maša na Žalostni Gori; popoldne ob 4. uri na Žalostni Gori obdarovanje šolske mladine s knjižico „Naš cesar“; potem deklamovanje; tudi se bode šolska mladina z jedjo in pijačo pogostila. Prosta zabava, zvečer umetalni ogenj na Žalostni Gori in razsvetljava po celi fari.

(Vabilo) k svečanosti v spomin štiridesetletnega vladanja presvetlega cesarja Franca Josipa I., katero priredi mestna občina v družbi z župnijskim uradom, prostovoljno požarno brambo in bralnim društvom v nedeljo dne 7. oktobra v Višnjigori. Vspored: 1. Ob $\frac{1}{2}$ 10. uri dopoldne zbirajo se društva pred mestno hišo in odrinejo s šolsko mladino in godbo k slovesni sv. maši. — 2. Ob 10. uri slovesna sv. maša v župni cerkvi s cesarsko in zahvalno pesmijo h sklepu. — 3. Po sv. maši gredo zopet vsa društva v mesto nazaj in šolska mladina v okrašeno šolo. — 4. Ob $\frac{1}{2}$ 12. uri pogoščenje šolske mladine in razdelitev spominskih knjig in podob. — 5. Ob $\frac{1}{2}$ 1. uri banket v gostilni g. M. Graula (kdor se želi banketa vdeležiti, oglasi naj se do 5. oktobra pri odboru ali županstvu, kouvert stane 1 gld. 30 kr.). — 6. Ob 3. uri saditev cesarske lipe sredi trga. — 7. Moški zbor zapoje Jenkovo „Molitev“. — 8. Slavnostni govor; govori iz posebne prijaznosti c. kr. profesor, državni in deželni poslanec g. F. Šuklje. — 9. Po govoru cesarska pesem. — 10. Ljudska veselica na trgu, pri kateri poje domači zbor in svira godba. — 11. Ob $\frac{1}{2}$ 7. uri se zbirajo vsa društva pri graščini kneza Turjaškega, od koder odrinejo z godbo in bakljado v mesto. — 12. Ob 7. uri razsvetljava mesta, kresovi po hribih, streljanje in umetalni ogenj. — 13. Serenada gosp. državnemu in deželnemu poslancu prof. Fr. Šukljeju. — 14. Po serenadi prosta zabava deloma v zgornjih prostorih gostilne pri „mesarji“, deloma v gostilni gospé Graulove. Slavnost vrši se pri vsakem vremenu.

(Razpisana) je učiteljska služba na dvorazrednici v Litiji z letno plačo 400 gld. in stanovanjem. Prošnje do 15. oktobra.

Raznoterosti.

— Škof dr. Ernest Marija Müller †. Dne 28. septembra ob 9. uri dopoldne umrl je v Lincu ob Donavu nagle smrti za otrpnenjem pljuč tamošnji škof dr. Ernest Marija Müller v 67. letu dobe svoje. Kot sin ljudskega učitelja nemškega rodu na Moravskem prišel je Ernest Müller na Dunaj v bogoslovje, katero je dovršil z izvrstnim vspehom. Služil je jedno leto kot kapelan blizu Dunaja, potem pa je deloval celih 38 let na vzgoji bogoslovcev v dunajskem semenišči, najprvo kot

prefekt, potem kot podvodja in od l. 1863—1885. kot vodja. Dlje časa bil je tudi profesor metodike in morale na bogoslovski fakulteti dunajskega vseučilišča. Prav do l. 1885. bil je tudi eksaminator rigorosantov iz dogmatike, morale in pastorale. Kot moralist sestavil je slovito delo „Theologia Moralis“ v treh zvezkih. Morala ta služi sedaj kot učna knjiga skoro po vseh avstrijskih bogoslovskih učiteljskih ter je doživela že štiri izdaje. Pisal je mnogo tudi v „Linzer Quartalschrift“ o moralnih, dogmatičnih in ascetičnih vprašanjih. — Dne 3. februarja 1868 postal je bil dr. Müller kanonik pri metropolitanski cerkvi sv. Štefana na Dunaji. 3. julija 1877 pa je bil imenovan papeževim domačim prelatom. Dne 17. februarja 1885 imenovan je bil dr. Müller od presvetlega cesarja škofom v Lincu, naslednikom Franca Josipa Rudigierja slavnega spomina. S svojo učenostjo, pobožnostjo in ponižnostjo pridobil si je bil ranjki škof Ernest Marija v kratkem času ljubezen in popolno udanost svojih vernikov. Ali že po treh letih modrega vladanja moral je po previdnosti božji odložiti pastirsko palico. Že v minoli zimi napadla ga je bila neka bolezen na nogi, meseca septembra iskal je zdravja v Gostinu (Gastein), od koder se je povrnil v Linc 24. septembra, na videz ozdravljen. Ali že 28. septembra umrl je po dvehurnem smrtnem boji. — Bog mu daj večni mir, škofiji pa vrednega naslednika!

— Koliko jezikov govore vladarji. Neki angleški list piše, da govori naša cesarica Elizabeta največ jezikov; poleg avstrijskih jezikov govori francoski, angleški in španjski. Kraljica rumunska piše tri jezike in govori skoraj vse druge jezike večjih evropskih narodov. Veliko jezikov govori tudi kraljica španjska. — Mej vladarji je prvi naš cesar, za njim sta kralja italijanski in grški.

— Vinska letina v Dalmaciji. Letos pridelala bo Dalmacija mnogo vina, ki ga bo težko prodati. Carinski boj mej Francijo in Italijo preprečil je pot italijanskemu vinu v Francijo. Italija pridelala povprek 35 milijonov hektolitrov vina na leto, in Francija jej je bila glavno tržišče. Sedaj razlilo se bo italijansko vino na nemška, švicarska in avstrijska tržišča ter delalo konkurenco „dalmatincu“. Italijansko vino je jako po ceni, vlada podpira izvoztelje z vsemi močmi, proti katerim se Dalmacija ne more boriti. Preostaja torej le Francija, a ta ima mnogo bliže Španijo in Grško, ki pridelujejo tudi mnogo dobrega in cenega vina, in sama pridelala ga bo 3—5 milijonov hektolitrov več nego vlni. Ako torej Dalmatinci ne bodo poslali na trg dobra in cena vina, ostali jim bodo polni sodje.

— Napoleona I. škornje iz bitve pri Draždanah. Iz bitve pri Draždanah, koja se je vršila pred 75 leti dne 26. in 27. avgusta, shranjene so v historičnem muzeji draždanskem škornje, koje je takrat nosil Napoleon I. Povestnica o tem dogodjaji pripoveduje to-le: Po bitvi dne 27. avgusta ob 4. uri popoldne jahal je Napoleon z nasipov pri Falkenschlagu skozi Dippoldiswaldsko ulico v mesto. Ponočni dež je vsega premočil, in klobuk pritisnil se mu je na vrat, z njegovega ovrhnega plašča kapala je voda in visoke škornje njegove bile so popolnoma zablatnjene. V Wildsdorfski ulici pristopi iz množice, ki je pozdravljala Napoleona, francoski izseljenec, črevljar, in kličoč: „Živel cesar!“ pomoli kvišku par novih škorenj, proseč cesarja, naj je sprejme. Napoleon smeje se dovoli in mu veli priti v grad. Ondi cesar škornje, kojemu so prijale, obuje, in črevljarček si izprosi stare, umazane škornje, koje mu Napoleon rad prepusti. Tedanji dvorni svétnik Henrik z Blocka bil je strasten nabiralec obuval slavnih mož in žen. Block ni prej odjenjal, da mu črevljar odstopi Napoleonove škornje, koje so bile z blatom vred z bojišča najdragocenejši predmet zbirke njegove. Zdaj se nahajajo te škornje v muzeji „Johanneum“ poleg škorenj kralja Murata, Kanta in Wielanda, dalje poleg črevljev Marije Terezije in družih slavnih žen. Seveda Napoleonove škornje niso več umazane, nego lepo likane.

— Velik govedoslovec, po svoji znanosti in umetnosti v tej stroki sloveč daleč na okrog, česar mu pa tudi ni vsak brezpogojno priznaval, je vabil rojake in je prosil, naj si hodijo gledat njegova goveda in ja kupovat. Pride k njemu tudi izkušen gospodar. Govedar mu pokaže svojo rogato živino. Gospodar zmajuje z glavo, slednjič pa pravi, ker mu je predsedala govedarjeva baharija: „Takim bikom pravimo pri nas — polži!“ in res so bili sami pravi polži.

Narodno gospodarstvo.

Našim sadjarjem!

(Konec.)

Ako pa utegne kdo več sadja imeti, kakor ga za domačo pijačo potrebuje, napravi naj si iz ostaline, in to ne iz najslabejšega sadja, krlje ali sploh posušeno sadje. To posušeno, ako mogoče dima prosto sadje naj potem ali za domačo rabo ima ali pa trgovcem proda¹⁾, ki se z nakupom posušenega sadja bavijo.

¹⁾ Tudi jaz kupujem posušeno sadje.

Pri tej priliki zdi se mi potrebno, slavno občinstvo še na neki nedostatek opozoriti. V kratkem priredila bo, kakor obče znano, slavna c. kr. kranjska kmetijska družba v proslavo štiridesetletnega vladanja Njih veličanstva našega presvetlega cesarja Franca Josipa I. deželno sadno razstavo. Da se naš kmet s prireditvijo razstave k posnemanju ter napredku spodbuja, je brez dvombe hvalevreden čin in želeli je, da bo razstava vsaj v tem oziru popoln vspeh dosegla. Jaz rečem: „vsaj v tem oziru“, kajti drugi namen razstave, namreč tuje trgovce na naše sadje opozoriti, dosegel se ne bo nikakor, ne na Dunaji, še manj pa v našem mestu, kajti na vabilo k državnim sadni razstavi priti, odgovorili so mi trije veliki nemški sadni importirerji, da so dandanes prireditve sadnih razstav „v kupčijemskem oziru“ malo veljavne. Blago dobijo namreč, ne da bi si posebnih stroškov delali, postavljeno v mesto, kjer stanujejo. Eden celo pravi: „Das Obst liegt ja auf der Strasse“ in dostavlja, da američanski sadni trgovci že celo Nemčijo prepotujejo in mislijo v bodoče, kakor to nekaj let sém že v Angliji z vspehom praktikujejo. i Nemčijo z američanskim sadjem preplaviti.“ In kaj ima pomeniti, ako prebrisan v kupčijemskem oziru nedosegljiv Američan konkurirati začne, mora vsakemu trgovcu na prvi hip jasno biti. Tudi to trgovino prisvojil si bo!

Vsled teh dopisov izgubil sem sicer pogum — kot sadni trgovec, toda vdeležil se bom vse jedno ene kakor druge patrijotičnih teh razstav.

Ker se tedaj po teh dopisih sodeč v trgovskem oziru razstavi ne bodeja posrečili, želeli je vsacemu rodoljubi, da bo vspeh vsaj z mnogoštevilne vdeležbo naših kmetovalcev-posnemovalcev popoln. Meni ni znano, kaj so poklicani faktorji v dosego predstoječega vkrenili. So li znižano vozno za potovalce in sadje pri državni in južni železnici dosegli itd.? To je pa gotovo, da letos, ko je najmanj 800 vagonov jabolk v naši kronovini in si naši sadjarji gotovo ne bodo iz vsega mošta napravljali, so zamudili nekaj prirediti, s čemur bi bila štiridesetletnica najlepše slavljenja in bi si ob enem tudi hvaležnost vseh naših sadjarjev naklonili. To je: postavili naj bi tri moderne američanske sušilnice na Dolenjskem, Gorenjskem in Notranjskem v javno porabo našim sadjarjem.³⁾ S tem činom bi gotovo največ koristili našemu sadjarstvu in mu pomogli do one stopinje, v kateri se že nahaja mnogo dežel, v zadnjem času celó tužna Istra.

Ker je torej za letošnje sadje to žalibože zamujeno, poprijeti se bo morala tega naša slavna c. kr. kmetijska družba prihodnje leto z vso energijo in postaviti najmanj tri sušilnice. Vsled gotovega pomanjkanja novcev za napravo treh taci sušilnic prositi bo morala slavno našo hranilnico za podporo in slednja bo gotovo to prošnjo v svoji priznani darežljivosti uslišala, ali se pa vsaj ne upala je odbiti, ko gré vendar-le za tako vitalno vprašanje našega kmetovalstva.

Ti nasvêti, zabileženi v teh vrsticah, zdeli so se mi umestni za priobčenje. Ako ima kdo še kaj dostaviti ali morebiti kaj boljšega nasvêtovati, stori naj to v interesu naših sadjarjev takoj!

V Ljubljani, dne 27. septembra 1888.

Viktor Rohrmann.

²⁾ Imajo namreč za vožnjo po morji navlaš za to prirejene parnike z ledenicami.

³⁾ Sadje, ki je dima prosto v taci sušilnicah posušeno, vredno je 4—6 gld. metr. cent več.

Telegrami.

Celje. 1. oktobra. Regijonalno razstavo zaključil je danes opoldne v imenu štajarskega dežel. odbora g. baron Washington, predsednik c. kr. kmet. družbe, s trikratnim „živio“-klicem na presvetlega cesarja Franca Jožefa I. V svojem govoru je omenil, da je od l. 1862. obiskal vsako razstavo na Štajarskem, a tako sijajne še ni bilo nobene, kakor ta, ki je imela vzvišen namen, štiridesetletnico vladanja našega presvetl. cesarja proslavljati. Splošnje premovanje trajalo je celo uro. Srečke dotične loterije, katere dobitki so vredni 2500 gld. razprodane so do zadnje. Ravno kar vrši se srečkanje 20.000 srečk in 386 dobitkov.

Dunaj. 1. okt. Umirovljeni FML. Appel je tukaj umrl.

Miskolcz. 2. okt. Princ Wales je povodom, ko je nadzoroval njegovo ime noseči husarski polk, poslal cesarju brzjavko, v koji se mu še enkrat zahvaljuje za imenovanje imeteljem tega polka. Cesar je odgovoril, da je jako razveseljen, ker je bil princ zadovoljen s polkom ter se je slednji vrednega izkazal imena, koji mu je čast imeti.

Peterburg. 2. okt. Car, carevna, prestolonaslednik in veliki knez Jurij so včeraj došli v Vladikavkaz.

Monakovo. 2. okt. Na pozdravni nagovor nadžupanov je odgovoril cesar, da ga jako

^{*)} Za včerajšnji list pre poznó došlo.

Op. vred.

veseli videti glavno mesto dežele, ki je igrala takó imenitno vlogo v zgodovini nemške države. Upa, da bo imel moč voditi osode države v dedovem smislu.

Listnica vredništva:

G. K. v L.: S tem javljamo, da naše vredništvo ni v nikaki zvezi s osebjem katerekoli tukajšnje tiskarne, torej ste tudi na napačnem sledu gledé dotičnega dopisa z Notranjskega. G. H. M. na T. in G. L. v Kr: Stvar o St. je zastarela in košljiva, zato dopisov ne moremo objaviti.

Tuji.

28. in 20. septembra.

Pri **Matiju**: Trump, Koliedler in Maller, trgovci, z Dunaja. — pl. Spindler iz Grada. — dr. Bruck, zdravnik, iz Slavonije. — dr. Rasprat, notar, s Tirolskega. — Haumaier, potovalec, iz Trsta. — baroninja Gussich iz Trsta. — Welz in sin, baron Bidol, Turk in Majdič z Dunaja. — Lederer, trgovec, iz Prage. — dr. Jelovšek, okrajni zdravnik, iz Radovljice. — Remond, kapitan, iz Francije. — Czech, nadporočnik, s soprogo, iz Pulja. — dr. Treo iz Rudolfovega.

Pri **Stonu**: Crusig, soproga ravnatelja, iz Ljubljane. — Bender, Ridinger, Falkenau, Kulka, Fuchs in Austerlitz z Dunaja. — Kern iz Grada. — Günther, trgovec, iz Švice. — Barjaktarovič, uradnik, iz Srbije. — Hajdin, uradnik, iz Čubara. — pl. Juhaze, veleposestnik, z Ogerskega. — Börr, Klein, Glözel, Falkenau in Terenčič z Dunaja. — Lončar, uradnik, iz Radovljice. — Roblek, s hčerjo, iz Radovljice. — Herker, uradnik, s sinom, iz Prage.

Pri **Južnem kolodvoru**: Bolafio iz Gorice. — Stolz, krojač, s Tirolskega. — Zakrajšek, mediciner, s Hrvaškega. — Graf, trgovec, z Dunaja. — Immerwohl, inženir, iz Olomuca.

Umrli so:

27. septembra. Marija Lindtner, uradnikova žena, 29 let, Žabjak št. 4, jetika.

28. septembra. Katarina Pleško, tiskarjeva žena, 63 let, Krakovski nasip št. 24, katar v črevih. — Matija Zagore, posestnik, 73 let, Kurja vas št. 5, vodenica in srčna hiba. — Franc Orešek, trgovčev sin, 5½ leta, sv. Petra cesta št. 46, nephritis post scarlatina.

29. septembra. Jakob Muzilovič, posestnikov sin, 2 mes., Hrdeckega vas št. 13, božjast. — Marjana Kopač, delavčeva hči, 7 mes., Poljanska cesta št. 18, škrlatica in davica.

30. septembra. Anton Treo, hišni posestnik, 83 let, Marije Terezije cesta št. 12, apoplexia traumatica. — Alojzij Lampič, posestnikov sin, 4 mes., Iloveca št. 7, božjast.

V bolnišnici:

27. septembra. Uršula Artač, gostija, 69 let, apoplexia cerebri. — Jožef Smrekar, gostač, 64 let, tuberculosis. — Ivan Rupert, delavec, 60 let, exsud. pleur.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrina na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	termomera po Celziju			
7. u. jut.	727.8	12.8	sl. vzh.	oblačno	4.60
1. 2. u. pop.	729.6	12.4	"	"	dež
9. u. zveč.	730.3	10.8	"	"	

Srednja temperatura 12.0°C, za 1-6° pod normalom.

Dunajska borza.

(Telegrafično poročilo.)

2. oktobra.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	81 gl. — kr.
Sreberna " 5% " 100 " 16%	82 " 05 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta	109 " 80 "
Papirna renta, davka prosta	97 " 50 "
Akcije avstr.-ogerske banke	871 " — "
Kreditne akcije	309 " 80 "
London	121 " 90 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	9 " 59½ "
Cesarski cekini	5 " 76 "
Nemške marke	59 " 57 "

OTOMANE,

!!gld. 38 a.v.!!

(glej podobo), naj bolj praktično, elegantno, moderno in priljubljeno tapacirano pohištveno orodje, preoblečeno z modernim in močnim blagom in popolno pozamenterijo, to je s čopi in dolgimi franžami iz blaga, izdeluje po — 38 gold. a. v. — zajamčeno dobro in solidno narejene

Anton Obreza,

tapecirar in dekoratér

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4.

Uzorec blaga resnim kupecem franco na razpolago. Vsa v mojo stroko spadajoča dela v mestu in na deželi izvršujem najceneje. — Modroce na peresih (Federmdratzen) 10 gl. in višje. — Preč. duhovščini priporočam kot specialiteto: altarne preproge.

Ceniki s podobami zastoj in franco na zahtevanje.

Otvorjenje trgovine.

Podpisani javljajo častnemu p. n. občinstvu, da so ustanovili

trgovino raznoterega blaga.

Dobivajo se tu raznovrstne kave, čaji, olja, južno sadje, isto: pomaranče, limone, dateljini iz Aleksandrije, domače in tuje vina itd. Razpošiljajo se zabojčki od 5 kil proti povzetju po pošti in večji zabojčki po železnici. Jamči se dobra in točna postrežba; na zahtevanje pošlje se cenik. Priporočevaje se za obilne naročbe odličnim spoštovanjem

E. A. DOLINAR & Comp.
TRST, ulica Aquedotto 27.

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 15, (Medljatova hiša)

priporoča svojo dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gld. 50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 gld., žimnate modroce po 20 gld., vozičke za otroke, okvire za svete in posvetne podobe po mogoče nizke ceni.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela. Cenilnik s podobami zastoj in franco.

S tem si usojamo naznanjati, da bo začel v Regensburgu izhajati list:

„St. Thomasblätter“.

Zeitschrift zur Verbreitung der Lehre des heiligen Thomas.

Herausgeber Dr. C. M. Schneider.

Naslov lista obsega ob enem njegov popolni načrt, neomejeno hoče delovati v smislu okrožnice „Aeterni Patris“ in mu bo merodajen edino sv. Tomaž. Potrebi takega lista se ne more oporekati, ker Laška, Francoska in Španjska imajo že davnej liste, katerim načelo je razširjati nauk sv. Tomaža. Naloga listu ne bo, reševati zamotana vprašanja, komu nasprotovati ali kako stvar zavijati, ampak deloval bo samo proti racionalizmu, materializmu, naturalizmu in proti njih neposrednjemu plodu liberalizmu, ter dokazoval resnico, katero so pripoznali in učili sv. očetje in merodajni modroslovci. Da se bo namen lista dosegel: nauk sv. Tomaža v daljne kroge razširjevati, mu bo jezik po mogočnosti priprost. Strogo znanstvenih razprav ne bo prinašal. Če pa bo kdo hotel imeti pri kakaj verski resnici strogo znanstvene dokaze z dotičnimi citati iz cerkvenih očetov in drugih pisateljev, z dodatkom starih in novih oprekanj in enakih stvari, naznanjena bodo dela, katera dotično stvar razpravljajo. Da se pa pri vsem tem ne bo kaj pogrešalo, izšel bo vsakega četrta leta — izvan naročbe — v strogo znanstvenem smislu sestavljen zveček. Prvi dodatki bodo obravnavali: „Das apostolische Jahrhundert“.

Izhajal bo v vel. 8° dvakrat na mesec in stal za celo leto gld. 4.96, za pol leta gld. 2.48 brez poštne. — Prvi zvezek izide 1. oktobra.

Naročila sprejema

Katoliška Bukvarna.

Najboljši in najpripravnejši način hranjevanja je gotovo

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, neobhodno potrebno pa onim, ki imajo skrbeti za rodbino. Naše življenje odvisno je od tolikernih slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo obvezani. Najboljši pripomoček za to je zavarovanje življenja, katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu udeleževati se njenih dobrot.

Za neznaten denar more se zavarovati kapital, ki se izplača po smrti preostale rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kedar doživi, 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje važno je zato, ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je zavaroval, umrl takoj potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani otrok umrl pred dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarovaneu samemu o dogovorjene starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu), ali pa njegovemu dedičem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima **vzajemna zavarovalna banka „SLAVIJA“ v Pragi**, katere prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega posebnega priplačila deležen vsega čistega dobička, ki je leta 1887 iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25% celo 48%.

Konec leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJA“ za življenje zavarovanih 40.497 osob za 22,835.193 goldinarjev. Vsa pojasnila daje brezplačno

(52)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani, v lastnej hiši (Gospoke ulice 12.)

Pobotnice za izžrebane srečke kranjskih zemljiščno-odveznih obligacij

dobiti so v Katoliški Bukvarni v Ljubljani komad po jeden krajcar.

Izdajatelj: Matija Kolar.

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Brata Eberl,

izdelovalca oljnatih barv, firnežev, lakov in napisov.

Pleskarska obrt za stavbe in meblje.

Ljubljana,

za Frančiškansko cerkevijo v g. J. Vilharja hiši št. 4.

priporočata prečast. duhovščini in p. n. občinstvu vse v njih stroko spadajoče delo in na deželi kot znano reelno fino delo in najnižje cene.

Posebno priporočilne za prekupce so oljnat barve v ploščevinastih pušicah (Blechbüchsen) v domačem lanenem oljnatem firneži najfineje naribane in boljše nego vse te vrste v prodajalnah.

Cenike na zahtevanje.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Marijacejske kapljice za želodec,

izvrstno vplivajoče pri želodčnih boleznih.

Nepresegljive pri pomanjkanju teka, slabosti želodeca, smrdljivi sapi iz ust, napetji, kislem riganju, koliki, prehlajenji želodeca, gorečici, kamenu, preobilnem sluzu, gnjusu in bruhanji, glavobolu (ako ima svoj izvir v želodeci), želodčnem krču, zaprtju, preobloženji želodeca z jedili ali pijanci, boleznih vsled glist, boleznih na vrani in jetrah, ter zlati žili. — Cena steklenici z navodom o rabi 40 kr., dvojni steklenici 70 kr.

Glavni razpošiljatelj lekarnar Karol Brady, Kremžir [na Moravskem].

Marijacejske kaplice za želodec niso tajno sredstvo. Snovi, koje obsegajo, navedene so v navodu o rabi koji je pridejan vsaki steklenici.

Pristne dobiti so skoraj v vsaki lekarni.

Svarilo! Marijacejske kapljice za želodec se mnogo ponarejajo. V znak pristnosti zavita mora biti vsaka steklenica v rudeč papir, na kojem je zgorajšnja varstvena znamka, ter mora biti vrhu tega tudi še povedano na navodu o rabi, ki je pridejan vsaki steklenici, da je tiskan v tiskarni H. Guseka v Kremžiru.

Pristne so dobiti: Ljubljana: lek. Gab. Piccolli, lek. Jos. Svoboda. — Postojina: lek. Fr. Baccareich, — Škofjaloka: lek. Karol Fabiani. — Radovljica: lek. Aleks. Roblek. — Rudolfovo: lek. Dominik Rizoli, lek. Bergmann. — Kamnik: lek. J. Močnik. — Crnomelj: lek. J. Blažek. (3)

ZABAVI IN POUKU.

DOM in SVET

Za celo leto 1-60
Za pol leta — 80

ZABAVI IN POUKU.